

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1.—

„TABOR“ izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno po št. D 10.—, za ino-
semesno D 10.—, dostavljen na dom
D 11.—, na izkaznice D 10.—,
inštitucij po dogovoru.

Naroča se pri upravi „TABORA“
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poštnina plačana v gotovini

Cena današnje številke 1 Din.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1.—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon internih št. 278.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, dnevna. Tele-
fon št. 24. — Št. za polnočasovno
ručun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
opira. — Rokopisi se ne vračajo.

Naslov

Maribor, četrtek 22. januarja 1925.

Leto: VI. — Številka: 17.

Tit. Knjižnica liceja
Ljubljana

„TABOR“ je najcenejši slovenski dnev-
nik. Stane mesečno samo 10 din.
Prinaša v kratkih obrisih vse najvažnej-
še dogodke, ki jih drugi listi raztegajo
na dolgo in široko.

Madžari in Adrija.

Trgovinska pogajanja med Jugoslavijo in Madžarsko. — Jugoslavija naj z
ugodnimi tarifi pomaga Madžarom v italijanske luke.

BEOGRAD, 21. januarja. Trgovinski
minister Šumlin je izjavil zastran naših
pogajanj z Madžarsko, da se nadaljuje-
jo in sicer je trenutno v razpravi vpra-
šanje železniških tarifov. Madžari pola-
gajo veliko važnost na tranzitni promet
čez naše ozemlje v italijanske luke in se
tudi italijanska delegacija veliko trudi,
da bi se to vprašanje uredilo zadovolji-
vo za Madžarsko. Naša vlada zahteva

seveda kompenzacije. Ker je madžarska
delegacija predložila te zahteve svoji
vladi, se zadeva še ni pomaknila dalje.
Madžari se posebno trudijo, da bi si za-
sigurali za svoj uvoz in izvoz luki Reko
in Trst. Tudi bi bili zadovoljni s sušas-
kim pristaniščem, pravijo pa, da bi večji
promet občutno motilo posredno vkrea-
vanje in prekrčevanje blaga v tej luki.

normalne stike z Rusijo, toda najprej
mora sovjetska vlada priznati romunske
pravice v Besarabiji.

Španski pisatelj in španski kralj.

PARIZ, 20. jan. Parlament je razprav-
ljal o interpelaciji nekakega poslanca, ki
je zahteval pojasnila, zakaj je vlada u-
vedla preiskavo zoper založnika knjige,
ki jo je spisal znani španski pisatelj
Blasco Ibanez o političnih razmerah v
Španiji kakor tudi zoper pisatelja sa-
mega, ki živi v Parizu. Kakor znano, je
šlo za žalitev španskega kralja, ki je po-
tom pariškega poslanstva zahteval pre-
iskavo. Danes pa je Herriot v odgovoru
na interpelacijo izjavil, da bo zadeva li-
kvidirana, ker španski kralj ne zahteva
več, da bi se preganjalo pisatelja
Ibaneza.

Borza.

CURIH, 21. jan. (Izv.) Sklepni tečaji.
Pariz 27.93, Beograd 8.55, London 24.77,
Praga 15.60, Milan 21.11, Newyork 518.75,
Dunaj 0.007295.

ZAGREB, 21. jan. Pariz 322.50—327.50,
Švica 11.74—11.84, London 290.32—293.32,
Dunaj 0.0851—0.0871, Praga 182.10—185.10,
Milan 248.05—251.05, Newyork 60.05—61.05

Bodočnost Maribora.

Nadaljujemo in zaključujemo
razgovor z velikim županom g. dr.
Pirkmayerjem o vprašanjih, ki so
v zvezi z mariborsko oblastjo. Prvi
del glej „Tabor“ z dne 21. tm.

5. Kedo prihaja tu še v poštev?

Razni specialni interesentje. Gotovo
tudi država, četudi ta ni neposredno in-
terisirana na ugodnem razvoju mesta
Maribora, ki je važna obmejna oporna
točka ter zasluži že radi tega izredno
podpiranje. Na raznih uradih, šolah in
zavodih imajo neposreden interes vsi
oni, katerim služijo. Posreden in pose-
ben interes pa nimajo na teh ustanovah
krajci, v katerih leže, ne le ker se jih mo-
rejo v prvem redu in naglo posluževati,
temveč ker so deležni dotoka konsumen-
tov, katere take ustanove privabljajo.
Kaj so žrtvovali prej kedaj naša mesta
v tem cilju? Da so se v njih nastanili
vojaki, uradi in javni nameščenci, so
gradili kasarne, uradna poslopja, stan-
ovanja itd. Smotrena občinska politika
mora iti vedno za tem, da se dotok pre-
bivalcev v občino poveča, ker tiste s
tem konzum in zaslužek ter davčna sila.
Brez žrtve to ni nikdar šlo; ali vsaka žr-
tev v tem pogledu se je še vsikdar obre-
stovala, če ne direktno pa po drugi
poti. Tako pridemo zopet na občino kot
glavnega interesenta. Na primerni sa-
stanitvi uradništva je gotovo interesirana
tudi država, ker je to tako splešen
socialni problem, da država ne more
mimo njega brez uvaževanja obsežnejših
težav ter brez odpraganja s svoje strani.
Prizadete so nadalje vse pridobitne
panoge, ki vegetirajo v Mariboru, ker
čakajo na razmah z razvojem mesta.

Neposredno so interesirani na grad-
beni akciji vsi krogi, ki danes trpijo
vsled pomanjkanja stanovanj, v pivem
redu uradništvo, najemniki pa tudi hiš-
ni posestniki; prvi, da pridejo do pri-
mernih stanovanj, drugi pa da se rešijo
omejitve, katere jim nalaga edino v po-
manjkanju stanovanj upravičen stano-
vanjski zakon.

6. Kaj bo zahtevala najbližja bodočnost glede novih prostorov?

Nikakor se ne bo moglo izogniti
stavbi večjega novega poslopja za na-
mestitev uradov, zlasti finančne uprave
ter policije, ker bodo sicer ti uradi radi
pomanjkanja prostorov ostali nepopolni
ter se bodo vrzeli neprijetno občutiti.

7. To poslopje bo morala graditi go- tovo država?

Želeti bi seveda bilo. Ali ne vemo, če
Maribor ne bo rabil večjih investicij od
strani države na drugi strani, kjer je
privatna ali občinska udeležba nemogo-
ča. Naš kolodvor n. pr. ne bo dolgo za-
dostoval našim potrebam. Meni bi bilo
bolj simpatično, ako bi država sezidala
v Mariboru moderen obsejni kolodvor
z dovoljnimi prostori za carinarino.

8. Kake zgradbe so po Vašem mnenju
še nadalje potrebne? Tudi občinska sa-
mouprava (skupščina, odbor, uradi) bo
rabila svoje prostore. V teku časa si bo
mogla to gotovo z lastnimi sredstvi do-
graditi, da se s tem oddolži Mariboru,
ki bo rabil pri izvedbi gradbene akcije
pomoči tudi od te strani.

Nastanitev državne gozdarske šole
postaja vedno bolj aktualna, ker bi mo-
gli s šolo takoj pričeti, kakor hitro ima-
mo prostore. Ker zgradba poslopja pro-

računsko ni predvidena, jo bodo morali
dati na razpolago lokalni faktorji oziro-
ma interesentje, kakor je to navadno pri
strokovnih šolah.

Tudi srednja kmetijska šola se nima
svoje lastne strehe ter je razvoj tega za-
voda nemogoč, ako se to vprašanje ne
reši.

9. To so državni zavodi, za katere bi morala oskrbeti streha država sama!

Res je, in dobro bi bilo; ali hodimo
veseli, da smo te zavode dobili. Ako bi
država morala povsod še le graditi po-
slopja, ne vem, kedaj bi prišli do onih
kulturnih in gospodarskih institucij, ki
pomenijo nekaj plus tega, kar je država
dolžna nuditi. Država proračunsko ne
zmore naenkrat horendnih postavk za
te gradnje, zato plačuje obroke ali na-
jemnino. Tu morajo lokalni činitelji so-
delovati in pomagati, ako hočejo postati
deležniki takih institucij.

10. Ali bi se ne dali bolj ekonomično izrabiti objekti, katere ima sedaj voja- štvo v uporabi?

O tem nisem informiran. Uverjen pa
sem, da nam bodo šli vojaški krogi v
vsakem oziru na roko, ker gotovo uvi-
devali izredno težek položaj, v katerem
se nahajajo n. pr. državni uradi radi na-
stanitve. Ako je kak primeren objekt
prazen ali se da izprazniti, bom vsek-
kor zaprosil zanj. Seveda s tem interesi
vojske ne smemo trpeti. Saj ima Maribor
največji interes na tem, da je kolikor
mogoče mnogo vojaštva tu.

11. Kaj pa »Vesna«, se Vam zdi, da to poslopje služi pravemu namenu?

V kolikor vsebuje »Vesna« dekliski
internat, se tak zavod v Mariboru pri
danasnjem pomanjkanju prostorov go-
tovo ne da opravičiti. Stvar občine je da
to poslopje določi najnižjemu namenu,
kakor je dekliski internat, katerega bo-
mo brez posebnih pretresljajev mogli za
nekaj let pogrešati.

12. Kaj pa stanovanja za uradništvo in delavstvo?

Tudi to vprašanje se brez inicijative
občine praktično ne da rešiti. Gradbo
stanovanj mora vzeti v roko v prvi vr-
sti občina, država pa bi naj sodelovala
s cenim kreditom. V tem pogledu so bili
prvi poskusi že storjeni, sedaj bo treba
stvar z vso resnostjo realizirati tako, da
se bo z razpoložljivimi sredstvi napravi-
lo kar največ. Po mojem mnenju bi se
z adaptacijo bivše konjeniške vojašnice,
ki je last Slov. banke ter propada,
moglo največ stvari koristiti. Gotovo se
bo tudi lastnica morala odločiti k kake-
mu aranžmanu, ki bo ekonomično izrabo
teh poslopij zagotovil. Stanovanjske
stavbe pa morajo v Mariboru zgraditi
tudi one samoupravne socialne institu-
cije, ki pobirajo v naši oblasti zavaro-
valne prispevke, pa v omiljenje stano-
vanjske bede pri nas še niso prav nič
žrtvovali, medtem ko v drugih mestih,
ki imajo ugodnejše stanovanjske prili-
ke, gradijo nesorazmerno velike pala-
če. V prvi vrsti mislim tu na delavsko
zavarovalnico, glede katere moramo za-
htevati decentralizacijo poslovanja ter
sredstev. Denar iz našega območja se
mora v glavnem tu plasirati, ker ne mo-
remo priti do gospodarskega ravnesja
ako se denar le črpa in odvaža. Poko-
ninski zavod si je dal dopovedati, da je
treba Mariboru priti na pomoč ter se
zgradba stavb že pripravljati.

13. Ali sicer, mislite, ni pričakovati

kakega gradbenega gibanja? Čudim se
odkriti, da se edino v Mariboru od stra-
ni privatnikov do sedaj ni storilo skoro
nič. Ni bil vedno tako neugoden čas gle-
de kreditov oziroma obrestne mere, ka-
kor danes in kljub temu nimamo znan-
novogradb. Mnogo je krivo pomanjka-
nje podjetnosti od strani domačega ob-
činstva, v kolikor je petično. Poprej ni-
kdo ni računal s tem, da čaka Maribor
tako ugoden razvoj, danes pa so težave
s kapitalom. Ali pri vsem tem upam, da
bodo naši domači krogi, ki razpolagajo

s sredstvi, — in to ni res, da imamo v
Mariboru le beračijo — prišli prav sko-
ro do odločitve, da se z novogradnjo ne
sme dalje čakati, ker bodo sicer domači
pridobitni krogi še huje prizadeti. Za-
stoj v gospodarskem življenju v Mari-
boru ima svoj glavni vzrok v popolnem
počivanju stavbene obrti. Vsled tega
trpi delavec, ki nima zasluzka, obrtnik,
trгоvec, industrijalec, pa tudi uradniki
in drugi nameščenci, ki ne dobijo stano-
vanj.

14. V čem leži glavni vzrok, da se pri nas ne gradi?

To vprašanje je že bilo tolikokrat
predmet javnih razprav, da se moram
omejiti na glavne točke. Stanovanjski
zakon gotovo ne pospešuje ambicije, da
bi postal kdo hišni lastnik. Davki in zla-
sti doklade pa dajajo najemodajalcem
vlogo davčnih ekscentričev, ne da bi
bili vsikdar za ta posel primerno nagra-
jeni, kaj še le da bi prišli do pravične
najemnine. V tem pogledu se je minuli
letih mnogo grešilo na hišnih lastnikih
i tu moramo iskati glavni vzrok za da-
našujo nasprotstvo med hišnim lastni-
kom in najemnikom. Za bodočo je po-
skrbljivo, da z dokladami ne bo noben
hišni lastnik neprimerno obremenjen,
zlasti dokler plačuje socialni davek z
nepovišljivostjo najemnine.

Tudi podnajemnik ne bo mogel ostati
sredstvo za preživljanje najemnika na
račun hišnega lastnika. Ko odpadejo te
anomalije, se bo čutilo prvo olajšanje
stanovanjske bede.

Strah pred novo gradnjo pa ima v
mnogi meri svoj vzrok v naših splošnih
gospodarskih prilikah, ki se karakteri-
zirajo v visokih mezdah, v nesorazmer-
nih cenah za material, v pomanjkanju
kapitala oziroma v visokih obrestih.

15. Kako bi se dalo prebresti te ovire?

Priznam, da to ni lahko, ker za Ma-
ribor sam ni mogoče ustvariti boljših
prilik kot so drugod. Ali haš to, da so
tudi drugod, kjer se istotako gradi, ta-
ke prilike, nas mora bodriti k večji
podjetnosti. Počivanje stavbene podjet-
nosti ne pomeni le škode za stanovanj-
sko vprašanje, ono pomeni ogromno go-
spodarsko nazadovanje vseh strok, ki so
posredno ali neposredno v zvezi s stav-
beno obrtjo. Zato je treba na vsak na-
čin, in če treba tudi za ceno trenutne
zgube, iz te stagnacije v aktiviteti! —
Čim dalje se čaka, tim večja je zguba.
Koliko odpade na obrestih za stavebeni
material, ki leži že leta neizrabljen ter
je obsojen na propadanje. Treba je pri-
ti čimprej do obratovanja. Stavbena
podjetja, opekarne, tovarne in obrti so
brez zasluzka. Iz teh vrst mora priti
inicijativa, ker so ti krogi interesirani
s svojo eksistenco na tem vprašanju. —
Naj prevzamemo na svoje rame del obre-
sti za kapital, deloma naj kapital sami
prispevajo ter naj tvorijo gradbeno in
financijsko podjetje, da oživijo njihovi
sicer na izumiranje obsojeni obra-
ti. Ako to ni mogoče naj se jim pridruži
eventuelno občina ali kaka zadruga s
kapitalom.

Konečno bi se dala glavna ovira,
namreč drag kapital odpraviti s tem, da
bi država podpirala stavbene zadruge
uradnikov, katerim bi dajala brezobrest-
na posojila, tu bi se odlegovala stana-
rina za odplačilo posojila. Tudi v tem
pogledu bo treba uvesti resno akcijo zla-
sti, da se privabi v Maribor kolikor mo-
goče sposobno in dobro uradništvo.

16. Kako bomo prišli v stvari naprej?

S tem ta velevažen problem seveda
nikakor ni izčrpano obravnavan. Vendar
upam, da s tem razgovorom privedemo
Maribor do resnega premišljevanja o
njegovi usodi, prizadete kroge pa spo-
budimo, da se čimprej resno lotijo grad-
benega vprašanja.

Da izdelamo konkretne načrte, kate-
rih se naj prizadeti činitelji čimprej lo-
tijo, se bom posvetoval s posameznimi
interesiranimi faktorji na posebni en-
keti, katero sem sklical za 23. tm.

Požar v Gornji Bistrici.

Maribor, 21. jan.

Včeraj smo na kratko poročali, da je v noči od nedelje na ponedeljek izbruhnil v Kobiljevi pilarni v Bistrici nad Mariborom velik požar. Gorelo je ves včerajšnji dan in šele proti večeru se je posrečilo požar popolnoma zadušiti.

Podjetje je razsežno in je imelo velike zaloge lesa. Umljivo je, da je bilo gašenje jako težko, tembolj, ker je nedostajalo vode. Pilarna leži namreč blizu Pohorja. Bližnji potok je oddaljen skoraj 1 km. Na gorišču so neumorno delali gasilci iz Maribora, Bistrice, Pečker, Limbuša, Studencev in Kamnice. Nazadnje je morala priti iz Maribora četa vojakov, ki je pomagala gasilcem in so s skupnim naporom končno vendarle obvladali razdivjani ogenj.

Pilarna, ki je last g. Drago Kobija oziroma »Lesne industrije«, je zgorela popolnoma. Škoda še ni precejšnja, vendar pa je verjetno, da je višja nego varovalnina, ki iznaša 3 milijone dinarjev. Doležal je ni dognano, kako neki je nastal ta velik požar, ki je ogrožal tudi okolico pilarne. Širijo se razne govorice, kot običajno ob takih nesrečah.

Volilno gibanje.

VOLILNI SHOD NARODNEGA BLOKA V MARIBORU

bo v petek 23. tm. ob 8. uri zvečer v Narodnem domu.

KANDIDAT JAKOB ZEMLJIČ

je imel v nedeljo 18. tm. dva lepo uspela shoda: k Križevcih na Murskem polju in v Starici. Na prvem se je zbralo nad 150 ljudi, med njimi velik del pri- stašev SLS, ki so po par uvodnih med- ključih mirno poslušali naše govornike gg. Zemljiča, Čmerekarja in dr. Farkaša. — Na Starici se je zbralo nad 70 odličnih volilcev.

Dopisi.

Pri Sv. Barbari v Sl. gor. imajo zelo domisljivega dopisnika za »Slov. gosp.« in »Stražec«, ki piše, da tamšnji g. nadučitelj naznanja posestnike davčni okr. oblasti za osebno dohodnino. Poročamo s tem, da učiteljstvo nima nobenega opravka z osebno dohodnino, to je edino postavno delo izvoljene okrajne komisije gg.: Vodlaka, Recerja, Štapice in Fr. Kraljca, mesarja in gostilničarja v St. Juriju v Slov. goricah, ne pa barbarskega nadučitelja, ki se prav nič ne briga kaj kateri premore. Dotičnemu dopisniku lažniku se priporoča, da se poprej prepriča, da ne bode laži trobil in emaloval svoj list. Zaradi volilnih shodov naj se pa tudi poprej prepriča o resničnosti, potem gotovo ne bo lagal o Sl. g. kajti vse, kar je načelkal, je počla laž in vse njemu podobno. Pove se mu, da g. nadučitelj niti vedel ni za demokratski shod 6. tm., torej tudi ni mogel mu prisostvovati. Toliko v vednost v dostojni obliki.

Mozirje. Podpisano šolsko vodstvo se najpriščneje zahvaljuje gospodu Antu nu Miklavcu, sodavičarju v Mozirju, g. Josipu Kostanjeknu, trgovcu v Mozirju in gospodu Franc Leskovšeknu, trgovcu v Mozirju, za blagodušni dar v znesku 1.100 din. katerega so imenovani gospodje blagovolili nakloniti revnim šolskim otrokom tukajšnje osnovne šole ob priliki neke kazenske poravnave contra Rudolfa Peveca v Mozirju. — Šolsko vodstvo v Mozirju.

Kuzdobljanje v Prekmurju. Tik ob avstrijski meji je bila redka slavnost. Šolska deca je priredila v proslavo rojst. dne Njeg. Vel. kralja Aleksandra I. dne 21. decembra 1924 in 11. jan. ponovno slavnost z igro »Sivilja Klaras«. Po patriotskem govoru v dialektu je očarala živa slika »Bože pravde« vse občinstvo, za njo pa naše narodne pesmi, ki jih prekmursko ljudstvo sprejema z vsem srcem. In s palčki in vilami ob godbi, koga bi ne navdušila ob izvrstnem nastopu svoje dece. Pa vendar ni bila prva predstava dobro obiskana! Izrazili so pa željo, da jo ponovimo! Tokrat pa ni bilo več mesta v »dvorani«, tak obisk je bil; domačinov ko tujcev, inteligentov ko kmetov. Prekmurci so odhajali: »Prno jako jeste biló!« (Hudo lepo) »Ešče ednog bi posluhno!« »Egri so tako nečninó!« Dobiček je za knjige, ki jih doma vse prek čita in se ne branijo, če dajo krono ali »rajnški« za njo! J. T.

Sv. Jurij na Pesnici. Učencem tuk. ob- mejne šole so njih součenci s sopolmočjo šoli odrasle mladine in pod vodstvom učiteljstva uprizarili na šol. odru igro »Gospod in sv. Peter«. Po petju in svi- ranju na goslih so bili obdarovani vsi

Proračunska seja mariborskega občinskega sveta.

Proračun sprejet. — Občinski delgovi. — Občina in Narodno gledališče. — Občina in vojaški erar.

Maribor, 20. januarja.

Današnja seja je imela važen pomen, ker je bil na dnevnem redu proračun za leto 1925. Proračun je deloma sestavljal prejšnji občinski svet. Izkazuje 8.104.941 Din. stroškov in 7.915.818,50 dohodkov, torej 189.122,50 Din. primanjkljaja. Finančni odsek je nekatere postavke izpremenil, s čemer se je primanjkljaj zvišal na 235.724 Din., ki je pa krit s prebitkom minulega poslovnega leta.

Poročilo proračunskega poročevalca.

V imenu finančnega odseka je poročal proračunski referent dr. Jerovšek, ki je predvsem povdaril stališče, da naj občina ne nalaga prebivalstvu novih davčnih bremen. Treba je gospodariti s tem, kar je že na razpolago. — Vsled tega je finančni odsek opustil marsikako investicijo, samo da je spravil prejemke v sklad z izdatki. Nato je referent očrtal senčne strani mestnega gospodarstva. Mestna podjetja so skoraj vsa pasivna. Zato je že čas, da občina zavzame dosedanje načelo, po katerem se je morala izguba teh podjetij kriti z občinskim denarjem. Postavimo jih rajši na trdno podlago, napravimo iz njih dobičkanosna podjetja. — Dalje je referent opozoril na težkoče z mestnimi delavci. Preveč jih je. Samo delavci stavbenega urada stanejo 1.040.000 din. na leto. Delavci so dobro plačani, ali so pa zato tudi dobri delavci, to je drugo vprašanje. Občina ne sme biti priča- vališče onemoglih delavcev. — V proračunu so bile črtane nekatere postavke, pri katerih je treba upoštevati izboljšanje naše valute. Plače občinskih nameščenecv ostanejo na dosednji višini. — Stroški za šole so bili za 10% znižani, vendar pa so v primeri z lanskim sveto za 28% višji. Proračun je sploh v celoti in v podrobnostih prilagojen obstoječim razmeram. Referent tedaj predlaga v imenu finančnega odseka, da ga občinski svet sprejme.

Splošna debata.

Prvi je povzel besedo socialni dem. Bahun in jel proračun kritizirati. — Predvsem mu očita, da je kopija prejšnjega in da ni v njem nič novega. Nobenih investicij. Zavrača referentova izvajanja o delavcih in pravi, da bi občina morala v prvi vrsti skrbeti za brezposelne. Več sto delavcev, ki nimajo dela, bi lahko zaposlila. Sploh je po njegovi mnenju socialna stran proračuna jako pičila. Prispevke za sirotišnico, za šolsko in ubožno kuhinjo ter za ubogo šolsko dečo bi bilo treba povišati. V istem smislu sta govorila še socialisti Ošlak in prof. Fava. V imenu Nemcev se je oglasil v nemščini obč. ev. Pfrimer, ki je odobril stališče odseka in priporočal kar največ štedljivosti. Predlagal je, da naj se nastavi poseben kontrolni organ, ki bo nadzoroval mestna podjetja.

Ker se ni nihče javil k besedi, je bila splošna debata zaključena.

revni dečki s platnom za perilo, deklice pa s tiskom za obleko. Ostali so prešli zvezke in druge šol. potrebščine. V imenu malčkov se vsem darovalcem, zlasti podružnici CMD v Mariboru za darovanih 1500 Din., veletrgovini Vilko Weixl za lepo število zvezkov in trgovini Karol Jančič za znižanje cen platna in tisku iskreno zahvaljuje šol. upraviteljstvo.

Mariborske vesti.

Maribor 21. januarja 1925

m Gospodarsko in politično društvo za I. in IV. okraj. Danes, v sredo, 21. jan. ob 20. uri v tajništvu. Cankarjeva ulica 1 važna odpora seja. Polnoštevilna udeležba obvezna!

m Ljudska univerza. V četrtek nadaljevanja predavanja o kmetijskih uporih. Predava g. prof. Teply. Začetek ob 19.45 v mali kazinski dvorani.

m Pevski zbor Glasbene Matice začne z rednimi vajami za nov koncert v četrtek zvečer ob 18. uri (6.) Pevci, ki želijo k zboru novo pristopiti in ki imajo voljo do resnega dela in smisel za disciplino, naj se priklase tekom tega tedna pri koncertnemu vodji g. ravn. Franu Topiču, Götzova dvorana III. nadstropje. Redne obvezne vaje so ob torkih od 20. do 22. in ob četrkih od 18.—20. ure.

m Izpraznitvev greznice. Prejeli smo: Mestni magistrat mariborski je že ponovno, nazadnje z razglasom z dne 21.

Podrobna debata.

Nato je občinski svet prešel k posa- meznim proračunskim postavkam. Kre- diti za vzdrževanje vojašnic so bili mo- čno znižani, ker vojaški erar ne mara plačevati najemnine. Dinarski davek se prihodnje leto pavšaliran, s čemer se prihranijo visoki stroški za nabiralce. Gostilničarji bodo plačevali od vsakega litra 0,20 din., kavarnarjem pa se bo do- ločil pavšal na podlagi vsote, ki je bila v zadnjih dveh letih pri njih nabrana. Občinski prejemki pa bodo vsled tega narasli za 200.000 din.

Dolgovi mestne občine so znašali 31. decembra 1924 skupaj 8.857.822,48 din. Od prevrata sem so se dolgovi kljub števil- nim investicijam povišali samo za din. 575.431.

Za nabavo učil revnim šolskim otro- kom prispeva mestna občina 80.000 din. Prispevek je bil tedaj znižan, to pa vsled tega, ker so bili v zadnjih letih nabav- ljene številne knjige in drugi učni pri- pomočki, ki ostanejo tudi dalje v upora- bi. Prof. Fava je predlagal, naj bi se nastavili šolski zdravniki, ki bi dvakrat na leto preiskali vsakega otro- ka. Predlog je bil načeloma sprejet in izročen odseku.

Zvišana je bila tudi podpora študij- ski knjižnici ter raznim kulturnim in humanim društvom.

Debata o Narodnem gledališču

je bila obsežna in mestoma ostra. Dr. Mühlaisen je predlagal, da naj bi se v svrhu izboljšanja finančnega položaja uvedle nemške predstave. Socialisti so se tudi zavzeli za ta predlog. Obč. sv. Ošlak je izjavil, da od vlade ni pričakovati podpore. Po njegovi sodbi je gledališče nazadovalo in meni, da nosijo nekaj krivde tudi razne spletke. Vsaka 2 meseca dobimo kako noviteto, pa še te so bojda pod kritiko.

Obč. sv. Stabej se je pridružil tej kritiki. Izjavil je, da so predstave — izvzemši operne — silno slabe. Napadal je dramo. — Neki drugi govornik je po- vedal, da so nekateri igralci izborni pla- čani, zato pa jih prav redko vidimo na odru, dočim morajo slabo plačani igralci nastopati skoraj vsak dan. Predlagal je, naj bi občina imela svojega zastop- nika v gledališkem vodstvu in vpliv pri določevanju repertoarja.

Davki se ne povišajo.

Za kritje rednih izdatkov se sprejme- jo v proračun vsi dosednji občinski davki in sicer v dosednji višini, iz- vzemši rentne doklade, ki se povišajo od 65 na 100%.

Nato je bilo na predlog finančnega odseka sklenjeno, da se nekoliko zvišajo pristojbine v klavnic in v mestnem gledališču. Ker vojaški erar ne mara pla- čati pristojbin za odvoz fekalij, se od- voz fekalij iz vojašnice ustavi, proti e- rarju pa se vloži tožba zaradi najemni- ne. Ker se v mestnih poslopih najem- nina ni povišala, se upravniku naroči, da najemnino revidira po obstoječih predpisih.

Julija 1923, štev. 12445 prebivalstvo ob- vestil, da se smejo greznice v mestnem okolišu mariborskem samo s pnevmatič-nimi aparati izpraznjevati in da je zaje- manje fekalij iz greznice iz zdravstvenih ozirov prepovedano. Kljub temu se množijo slučaj, da zajemajo vozovi zla- sti iz okolice brez pnevmatičnih apar- tov fekalije iz greznice v mestnem okoli- šu. Mestni magistrat mariborski opo- zarja ponovno na prepoved zajemanja fekalij. Ob enem naznanja mestni magi- strat, da ne smejo vozovi za fekalije brez pnevmatičnih priprav voziti iz dežele v mesto. Državni policijski kmi- sarijat v Mariboru bo vsakega hišnega posestnika in lastnika vozil, ki se proti gornji naredbi pregreši, naznanil in se bo proti kršilec te naredbe v smislu § 19. cestnega prometnega in snabvenega re- da za mesto Maribor z dne 15. marca 1882 z denarnimi oziroma zapornimi ka- znimi kar najstrožje postopalo.

m Grajski kino začne v četrtek pred- vajat I. del velikanskega filma »Grba- vec od Notre Dame« po glasovitem ro- manu Viktor Hugo-a. »Grbavec Notre- Dame« je film, ki žanje po cellem svetu velikanske uspehe. To ogromno filmsko delo, ki je potrebovalo mnogo let napor- nega dela in ogromne svote denarja, se odlikuje s tehnično preciznostjo, kras- nimi slikami, veliko režijo in izborno igro, kar najdemo le v malokaterih fil- mih tako prvovrstno združeno kakor ravno v »Grbavcu«. I. del se predvaja do vključno nedelje

m Četniška sekcija Orjune Maribor ima svoj sestanek v četrtek dne 22. tm. v tajništvu v Narodnem domu. Udeležba obvezna!

Narodno gledališče.

REPERTOAR.

Sreda, 21. jan. Zaprtó.

Četrtek, 22. jan. »Trubadur« Ab. E (ku- poni). Gostovanje g. Marka Vuškovi- ča, člana zagrebške opere.

Petek, 23. jan. Zaprtó.

Sobota, 24. jan. »V vrtincu« Ab. C (ku- poni).

Zanimivo gostovanje v »Trubaduru«, v četrtek, 22. jan. Jutri v četrtek, 22. jan. gostuje v mariborskem gledališču odli- čen član zagrebške opere g. Marko Vušković. Gospoda Vuškovića pozna mariborska publika že iz njegovega prvega nastopa v operi »Zrinski«. Ta odličen umetnik, ki je že na zunanji sijajna čer- ska pojava, in ki poleg tega razpolaga še s sijajno virtuozno igro, bo kot »grof Lunar« v »Trubaduru« nedvomno prvo- vrsten. Gostovanje Vuškovića v »Truba- duru« bo samo enkrat, zato dajemo tudi vsem abonantom možnost do kuponov.

Prihodnja dramska premijera v so- boto 24. tm. Vprizoritev izvirne sloven- ske drame A. Cerkvenika »V vrtincu«. V soboto, 24. tm. bo vprizorilo naše gle- dališče zanimivo izvirno slovensko no- viteto nadarjenega pisatelja A. Cerkve- nika »V vrtincu« v režiji in inscenaciji g. V. Bratina. Delo je na globoki psiho- loški podlagi: dva človeka — mož in že- na, oba živeča intenzivno notranje živ- ljenje... Dve bitji, diametralno si na- sprotna, a v svojem ekstremnem na- sprotnju konsekvantna do skrajnosti. De- lo, ki je razdeljeno na sedem slik bo ne- dvomno napravilo globok vtis na poslu- šalce. — Zanimanjem tudi pričakujemo izvirno Bratinovo inscenacijo, ki obeta biti »V vrtincu« ena prvovrstnih. Pri premijeri bo navzoč tudi avtor.

Hudožestveniki zopet v Mariboru. — Svetovnoslavna umetniška družba Hu- dožestvenikov, ki je gostovala lansko se- zono v našem gledališču s štirimi pred- stavami, in ki gostuje ta čas z velikimi uspehi v Hamburgu, Berlinu in Pragi, namerava koncem tega meseca oz. začet- kom februarja zopet posetiti maribor- sko gledališče. Upraviteljstvo Hudoža- stvene družbe nam javlja, da potuje koncem tega mesca oz. začetkom prihod- njega na daljše gostovanje v Bulgarijo in bi bilo pripravljeno na poti skozi Maribor z ozirom na prisrčen sprejem in nepopisno navdušenje njihovega pr- vega gostovanja v Mariboru, pri nas privediti tri predstave in sicer Gorkije- vo krasno dramo »Na dnu« (prvo sezono vprizorjeno tudi pri nas), dalje veleza- bavno Gogoljevo komedijo »Ženitev« (vprizorjeno pri nas lansko sezono) ter velezanimiv dramatičen roman genija Dostojevskega »Bratje Karamazovi«. — Ker je gostovanje zvezano z velikimi troški, mora imeti gled. uprava že po- preje garancije, če bo mesec to gosto- vanje. Zato naj s vsak, ki reflektira na te predstave javi do četrta 22. tm. pri gledališki blagajni kder takoj lahko re- zervira vstopnice. Čene so iste kot lan- sko leto o priliki tega gostovanja. Eo- pričani smo skoro, da si bo vsak, ki je videl lanskotno predstavo teh odličnih umetnikov, tudi letos takoj rezerviral prostora, in da bomo na ta način v če-r- tek 22. tm. na podlagi izrednih intere- sentov lahko javili Hudožestvenikom da jih Maribor željno pričakuje.

Kultura in umetnost.

x Sladkosti rodbinskega življenja. Veseloigra v treh dejanjih. Po daljšem odmoru v drami smo dobili Hemmyni- novo veseloigro »Sladkosti rodbinskega življenja« v režiji g. Železnika. Veselo- igra je ena izmed neštetihi podobnih del, ki gredo leto za letom preko odrov, na- smejejo publiko in so še v isti sezoni ta- ko pozabljene, kakor da jih bilo ni. Naj- si se tolikanj razlikujejo po motivih, je vendar osnovni ton vsem isti: malo zmerne salonske dovornosti, večja ali manjša doza fantazije, nekaj lasčivosti in ravno toliko naivnosti, praviloma pa srečen in vesel konec. Take reži publika prebavlja tako rada kot neliterarne ro- mane. Sicer pa so »Sladkosti« še prilič- no dober »Theaterstück«; tudi režiser se je potrudil, da bi igra tekla gladko in kar najbolj efektno. Kaj več kot pov- prečen gledališki komad s povprečno i- gro pa »Sladkosti« ne nudijo. Vloge so bile dobro razdeljene; g. Grom je bil kakor nalašč za barona-stricta, g. Kokot se je pokazal dokaj samostojnega v igri, edč. Kovačičeva pa je ugajala kot svo- jeglava in raznežena Anetta. G. Železnik je svojega grofa vendarle malo pretiral,

zlasti mestoma že mučno pretvarjanje glasu se je zdelo nekoliko preveč taterško, dasi je bil sicer v igri dober. Gosp. Rasberger je posrečeno zadel gospoda Thilandierja, vloge gđe. Petkove in Savinove ter g. Tovornika so bile prav tako v skladu s celotnim nivojem igre. Vsekakor je komad za širše občinstvo jako zabaven in se čudimo, da je bila tretja predstava tako slabo obiskana.

x »Nova Evropa«. 2. številka znane zagrebške revije prinaša med drugim Laza Popovičev članek »Potreba velike ideje i njeno izvodjenje«, Petrovičev prispevek o invalidskem vprašanju v Jugoslaviji ter več političnih, gospodarskih in umetniških prispevkov. — 3. številka, ki je pravkar izšla, objavlja razmotrivanje I. Kolbeja: »Jugoslavija na poti reakcije«, Radoševićev članek o antibiljševiski fronti in Kirsnerjev o zakonu o zaščiti države. V političnem pregledu beremo prispevek sira Charlesa Omana o nalogah britanske vlade, v ekonomskem pregledu pa dr. Belinov pregled našega gospodarstva v l. 1924. Dalje poroča K. Hajnari o razstavi znamenitega umetnika P. Dobroniča v Pragi. — »Nova Evropa« se naroča v Zagrebu, Preradovićev trg br. 9.

x Jubilej ruskega pisatelja Vasilja J. Nemiroviča Dančenka. Te dni so v Pragi slovesno slavili 80 letnico patrijarha ruskih pisateljev in novinarjev Vasilja Ivankoviča Nemiroviča Dančenka, Čehi in Rusi so se zbrali v obilnem številu v praškem obecnem domu in počastili sivolasnega pisatelja z govori, predavanji in petjem. Pozdravno pismo mu je poslal tudi minister dr. Beneš. Nemirovič Dančenko je znan ruski pisatelj, sila plodovit in mnogostanski vitez peresa. Osebito se je odlikoval kot vojni poročevalec. Izhajal iz velike generacije šestdesetih let (Turgenev, Dostojevski, Tolstoj). Dasi se ne more meriti z velikani te dobe, ki so bili takrat na zemlji, je vendar prodiral s svojimi spisi širrom Rusije in tudi v tujino ter si zagotovil častno mesto v ruski literaturi. Bil je vedno in je še danes odločen pristaš slovanske ideje.

x Iz poljskega kulturnega življenja. Pravkar je izšla statistika o stanju poljskih šol in številu obiskujočih mladine. Dognano je, da bi moralo obiskovati šole 5.430.000 otrok, v resnici pa jih obiskuje samo 3.395.370. V srednjih šolah je opaziti, da so nižji razredi prenapolnjeni, višji pa napol prazni. To pa vsled tega, ker večina dijakov ne dozorja za višje razrede in morajo preje izstopiti. Jako slaba postavka v šolski bilanci je tudi visok odstotek nevalificiranih učiteljev. — Poljski novinarji so sklenili, da se bodo odločno borili zoper pornografično literaturo in so že izključili iz svojega sindikata nekaj članov, ki so se kompromitirali z izdajanjem takih tiskovin. — Najstarejši poljski list »Gazeta Warszawska« je prinesel te dni prevode pesmi Vodnika, Jenka in Gregorčiča.

x Schönherr, Zemlja. Življenska komedija v treh dejanjih. Poslovenil M. Skrbinek. Oder, zbirka gledaliških iger 8. zv. V Ljubljani 1925. Založila Tiskovna zadruga. Schönherrjeva drama Zemlja je zajeta iz pristnega kmečkega življenja. Godi se visoko v gorah v obližju ledenikov na posestvu 72 let starega Kremena, ki noče izročiti svojega posestva 46 letnemu sinu Janezu, ki bi se rad oženil z očetovo dekle Rezo ter postal samostojen. Upanje se mu vzbudi, ko udari očeta konj, da začne hirati. Vedno ga je manj, vsak dan je slabši, tako da je na zadnje sam prepričan, da ga »hoče imeti zemlja«. Zato si da napraviti rakev, ki stoji odsej poleg njegove postelje, v kateri preleži vso zimo. Janez se pripravlja medtem, vedno pričakujoč očetove smrti na ženitovanje. Pridno teše zibelko za otroka, ki se mu ima naroditi. Ko pa zapihajo prve pomladanske sapa, tedaj prešine življenska sila tudi starega Kremena, da se mu obrne na bolje, razbije rakev in prekrži sinove račune. Reza mora od hiše in se omoži z ledenim gruntarjem, Janez pa ostane še nadalje očetov hlapec. Pisatelj je hotel v Zemlji pokazati kmetiškega človeka v njegovi veliki ljubezni do zemlje in v hrepenenju po lastnem kosu zemlje. Ljubezen do lastne zemlje pride do najkrepkega izraza v starem Kremenu, hrepenenje po njej pa v Rezi in Katri. Janez po svoji naravi ni kmet, ker tega hrepenenja ne pozna. Njemu gre le zato, da postane samostojen in da si ustanovi lastno družino. »Zemlja« je drama polna učinkovitih scen. Našim diletantskim odrom bo izredno dobro došla in zato naj jo takoj naroče pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

Sokolstvo.

o Sokolska telovadba. Za člane se vrši obvezna telovadba v ponedeljkih, sredo in petkih, za vrsto starejših članov v ponedeljkih in realki, za člane dijakke na iste dneve kot za prve v gimn. telovadnici. Začetek za vse ob 20. uri. Za članice se vrši odsej tudi škrat teden-sko obvezna telovadba na iste dneve kot za člane v gimnaz. telovadnici od 18.30 do 20. ure. Telovadnice in garderobe so zakurjene. Bratje in sestre, prihajajte vsi redno in točno k telovadbi! Tekme in nastopi se bližajo, bodimo nanje temeljito pripravljeni! Vršite sok. dolžnost in pokoravajte se disciplini Zdravo! Prednjaški zbor.

o Sokolsko društvo v Mariboru ima svoj volilni sestanek za izbiro in predložitev kandidatov obecnemu zboru v četrtek ob 20. (8.) uri v zgornjih prostorih Grajske kleti Vhod spredaj. Članstvo se pozivlja, da se udeleži tega važnega sestanka v čim večjem številu. Te dni začne razpošiljati društvo svojim članom »izvestja« o svojem delovanju v minulem letu, da članstvo lahko še pred občnim zborom razmisli o njih odobritvi in da pripravi tudi eventualne predloge, ki jih lahko vsakdo stavi na občen zbor. Oni bratje in sestre, ki teh »izvestij« ne bi prejeli radi nepopolnih naslovov, naj se javijo v soboto od 18.—19. ure v društveni pisarni, Odbor.

o Plesne vaje II. oddelka se ne vršijo v petek, ampak v nedeljo 25. tm. ob običajni uri.

Sport.

: ISSK Maribor. V slučaju lepega vremena se vrši v nedeljo dne 25. tm. popoldne s pričetkom točno ob 2. uri trening dveh klubovih moštev. — Dotični igralci bodo pozvani potom tega časnika v petek. Da se vsi pozvani treninga sigurno vdeležijo, ima skrbeti g. Justus Heršak. Obenem se igralce opozarja na red in disciplino.

Iz življenja in sveta.

Še nekaj o ljudožre Denkeju.

V stanovanju ljudožreca Denkeja v Münsterbergu še vedno brskajo razne komisije, ki razkrivajo nov dokazni material. Na nekem skritem mestu so našli 15 raznovrstnih moških telovnikov, ki nosijo vsi sledove krvi nekdanjih lastnikov. Bili so čvrsto zvezani z ozki-mi jermeni, katere je Denke izrezal iz človeške kože. Dalje so našli papirje, ki razodevajo doslej še neznane umore. — Med njimi je več pogrešanih delaveev. Z gotovostjo se da sklepati, da je Denke umoril in snedel 15 ljudi, ni pa izključeno, da je število znatno večje, kajti papirji so v velikem neredu, mestoma iztrgani, tako da je težko ali nemogoče dognati, kdo je še pustil svojo kožo in mast v kašči münsterberškega meščana Denkeja. Zanimivo je, da so med temi morilskimi dokumenti ležale razne verske knjige, med njimi velika knjiga: »Mit Gott voran«. Nemoralnih knjig niso našli, ker jih Denke sploh čital ni. Dognano je tudi, da si je Denke delal celo frake za čevlje iz človeške kože. Ta grozopolni zločinec — ljudožrelec našega časa — je najbrže računal, da je človeška koža veliko cenejša kot kravja. V njegovi kuhinji so našli zadnji lonec mesa, ki si ga je bil pripravil za kosilo, a so ga pred kosilom radi suma nekakega umora odgnali v zapor. Natančna preiskava je dokazala, da je bilo v loncu človeško meso, kar pomeni, da si je ta mož, ki je sicer čital knjigo »Mit Gott voran« (česar srednjeafriški kanibali ne berejo, zato so veliko poštenjši!), petek in svetek omrsil z mesom svojega bližnjega, ki bi ga bil moral ljubiti.

Ljubezen v Indiji ali princ in trgovec. V Mombai — tam daleč v Indiji, močno dežel slovo, svetega. Gangesa, Buddhinih templjev, Mahatme Ghandija in Rabindratha Thakurja — mnogo govore o ljubavni zgodbi nekakega princa. Pravzaprav ni na tej dogodivščini nič izvanrednega; k večjemu to, da v Indiji ljubijo nekoliko bolj romantično kot pri nas, sicer pa Amor tudi tam kaj rad namaka svoje pušice v zlato. Zdi se, da si je v ljubezni več človeški rodenak. Čujmo tedaj, kaj se je pripetilo princu, čigar ime so nam angleški poročevalci iz kurtiozije zamolčali. Princ je vladar enega milijona duš in ima okoli štiri milijone dolarjev letnih prejemkov razven ogromnega zasebnega premoženja. Vsekakor zanimiva partijska! Pa se je zaljubil v egipčansko plesalko Muntaz, ki je živela pri njem in jo je dvakrat vzel s sabo na pot v Anglijo. Teda ljubezen se je imela boriti z dvorskimi spletkami in naposled je stara nevoščljivost prepodi-

la lahkono in zalo Egipčanko z dvora. Pobegnila je v Bombay. Tu se je seznanila z brhkim bombajskim trgovcem Abduro Baulo, ki je imel takisto veliko pod palec ter ji je lahko ponudil ljubezen in azil. Tako je pa Muntaz zametala prince s trgovcem in je videla, da je prav storila. Ali zaljubljeni princ ni miroval in je pripravil iz užaljenosti in jeze grdo maščevanje. Ko sta se plesalka in trgovec odnana vračala ponoči z neke veselice, jih je v zakotni ulici napadla zakrinkana tolpa. Trgovec je bil pri tej priči ubit, Muntaz pa je dobila težke rane, zlasti v obraz, ki ji je bil popolnoma in za vedno skazen. Streljanje v tej ulici je privabilo iz bližine angleške častnike, ki so priskočili na pomoč in ubili enega izmed napadalev, dočim so ostali izginili v temah indijskega vele-mesta. Pri ubitem tolovažu so našli veliko denarja in sodijo, da so bili ti možje najeti in plačani od maharadža v Mombai.

Xavier de Montepin:

Skrivnost rdeče hiše.

Roman iz francoskega življenja. 42

XXI. Nebo se oblači.

Tako je minevalo življenje obeh žensk v hišici, ki smo jo pravkar opisali. Zopet so meseci za nami. Nič se ne čudi-mo, da je gospa Chesnel nestrno čakala, kedar se bo pojavil na pragu hiše snubec, kakor si ga je že zdavnaj slikala v domišljiji. Zato pa je bila Margherita brez skrbi in nobena temna misel ni kljuvala v njeni lepi glavi. Bila je že stara sedemnajst let. V svojih molitvah je izpovedala edino željo, da bi mati ostala kar najdalje živa in da ne bi nobena izprememba kalila vedrega miru njunega življenja. Toda usoda je hotela, da dekle in molitve niso bile uslišane. Nekega jutra je namreč mati občutila, da je zelo šibka. Bila je tudi jako bleda v obraz. Hčerka je to kaj opazila in se močno prestrašila.

— Mati moja! — je vzkliknila. — Kaj je s teboj? Mar si zbolela?

— Nič mi ni, draga hčerka, — je odvrnila Marija, sama preverjena, da govori resnico. — Nocoj sem slabo spala in sem nemara vsled tega nekoliko bleda in slabotna, vendar pa bo to hitro minulo in se ne smeš prav nič vznemirjati. V resnici je vdova še ves tisti dopoldan opravljala hišna dela.

— Glej, da sem imela prav, ko sem ti rekla, da se ne smeš vznemirjati!

In deklici je res prešla trenutna bojazan.

Ali popoldan istega dne je mati padla v nezavest in bi se bila zgrudila na tla, če je ne bi Marija o pravem času pre-stregla in posadila v naslonjač.

Deklica je prvič v življenju videla na lastne oči popolno telesno onemoglost, od katere postane človek podoben mrliču. V prvem hipu je že mislila, da je mati mrtva. Skoraj nagonsko se je spu-stila na kolena pred njo in ji ihto pol-ljubljala onemoglo viseče roke.

K sreči je prav v tem trenutku vstopil v sobo grof de Ferney. Skušal je pomiriti ubogo dekle, potem pa je vzel majhno zrcalce in ga pomolil Mariji pred usta. Kmalu se je pojavila na njem lahna rosica. Potem je rekel deklici:

— Glejte, drago dekle, da je mati še živa. Mogoče je, da celo verjetno, da trenutna omedlevica niti ne bo imela slabih posledic.

Vendar pa se Margerita ni dala zlahka potolažiti, saj je bila tako prestrašena in zmedena, da je jedva čula grofove besede, ni pa razbrala njih pomena. V enomer je vihlela roke in tarnala:

— Mati je mrtva!

Tedaj jo je grof prijel za roke in ji odločno pogledal v oči, rekoč:

— Pogledajte me in slušajte — to mora biti!

Dekle je odločni nastop obvladal in je res trenutno nehala ihteti. Grof pa je nadaljeval:

— Pravim Vam, da je Vaša mati živa. Mar me ne razumete?

— Da, — je zamrmnjala deklica polglasno.

— Potrebuje nujne pomoči, zato vas moram pustiti samo, ker grem po zdravnika.

Ob teh besedah so se zopet vile solze iz deklinih oči, ki so trenutek preje nehale teči. Grof je nadaljeval s prejšnjim odločnim glasom:

— Življenje in smrt matere je v vaši roki!

Dekle ga je začudeno pogledalo.

— Da, — je rekel poveljnik še krepkeje — to pa iz teh razlogov: Če se ne pomirite, vas v takem stanju ne morem pustiti samo, če pa se ne podvizam po zdravnika, se utegne zgoditi, da umrje mati brez pomoči. Ali me sedaj razumete, Margerita?

— Da, da, — je zamrmnjala deklica. — Razumem vas: moji materi je treba zdravniške pomoči. Pojdite brž po zdravnika —

— Ali ste mirni?

— Skušala bom biti mirna.

— Ne, ne skušajte samo, ampak bodite zares mirni!

Margerita je napela vse moči, da bi se obvladala. Solze ji niso več lile, mrtvaškoblede obličja je izgubilo izraz zmede in odrevenosti in stokanja ji ni več divgalo prsi.

— Saj vidite, da sem mirna; lahko me tedaj ostavite samo z materjo. Pohitite in ji privedite zdravnika!

Ko je ostala sama, jo je obvladal prejšnji obup in je nemočno ihtela: — Mrtva! Mrtva! Kaj bo, če je resnično mrtva?

Čez četrte ure se je poveljnik vrnil v družbi zdravnika.

Ko je Margerita začela korake, je ne-utegoma posušila solze in skušala kolikor moči zabrisati prejšnjo prestrašeno-st.

Zdravnik je brž pristopil k vdovi in ji potipal žilo. Poveljnik in Margerita sta z nepopisno nestrpnostjo in strahoma čakala, da bi slišala prvo njegovo besedo. Ko pa sta videla, da se je na zdravnikovih ustnih pojavi smehljaj, je oboje obšlo sladko občutje radosti.

— Prav imate, gospod poveljnik — je rekel zdravnik. — Potem pa je pristavil, obrnjen k Margeriti:

— Nikar se ne bojte, gospodična; mati je padla v globoko omedlevico in to je vse.

— Torej sploh ni nevarnosti? — je vprašal grof.

— Ne!

— Kaj nameravate storiti?

— Pustil ji bom kri. Pri sebi imam lanceto in obveze, gospodična pa mi naj prinese skledo vode.

Margerita je koj odhitela v sosedno sobo in prinesla skledo vode, ki jo je sama držala.

Moderni Mignonklavir, kratak, damski kuhovinski plašč in svilena trikotabeka na prodaj. Kožarjeva ul. 28, pritl. 173

Govedina po Din 17-50—19 pri Francu Klun, mesarju, Slom-skov trg 8, Maribor. 170

Par lahkih konj na prodaj. Meljska cesta 29. 156

Zamenjam stanovanje obstoječe iz starih sob, soba za dekle in ba'kna, za lepo manjše stanovanje. Ponudbe na upr. pod »V parku«. 172

Kratek glasovir se po ugodni ceni proda. Naslov v upr. 163

Rodovitno posestvo, 3 velike njive, travniki za 5 glav živin-e rediti, sadonosnik, zidana hiša, hlevi, tik farne cerkve blizu Maribora za 125.000 Din na prodaj. Pojasn. daje Regvart Maribor, Grajski trg 2. 175

Smoking obleka, elegantna, nova zelo po ceni na prodaj pri krojaču Bošnjak, Koroška ulica 2, dvorišče 176

Učenec se sprejme takoj v trgovino mesanega blaga. Izve-se v upravl. lista. 178

Išče se stanovanje na periferiji mesta pri Klečini, obstoječe iz 7 sobe in kuhinje. Ponudbe na upravo lista pod 1. II. 1925 najkasneje do 26. I. 1925. 177

Lepa soba, nasproti glavnemu kolodvoru z elektr. razsvetljavo se odda dvema ali enemu gos-podu. Naslov v upravl. 164

Lokal sposoben za zajutrkoval-nico ali bufet v prometni ulici Maribora se vzame takoj ali pozneje v najem. Cenj. ponud-be je poslati na upravo »Ta-bora« pod »Zajutrkovalnica« 133

Lepa elegantna soba, z elektr. razsvetljavo in poseb-nim vhodom se odda samo boljsemu gospodu. Naslov v npravi. 171

Boljšo deklico za vse z do-brimi spricvali, katera zna tudi nekaj kuhati in tvari išče dobra majhna družina za takoj ali s l. II. 1925 v Za-grebu. Poini stroški se povrnejo po 6. mesecih. Plača do Din 400. Ponudbe poslati na: Milan Sachs, Zagreb, Istarska ul. 10. 174

Gospodična, poštena, prijetne zunajnosti, z večletno prakso in dobrimi spricvali išče služ-be kot plačilna natakarica v boljši gostilni ali kavarni v Mariboru. Sprejme tudi službo v delikatesni, papirni ali pro-dajalni kruha, slaščičarni ali trafiki. Gre tudi za blagajničar-ko h kakemu podjetju. Cenj. ponudbe pod »Postenost« na upravo tega lista. 134

PRVOVRSTNI ANGLESKI PLINSKI KOKS

za kovaško obrt, kurjavo i. t. d. dobavi po znatno znižanih cenah na debelo in drobno 132

MARIBORSKA MESTNA PLINARNA